

Vánoční imaginace bytosti Anthropos-Sophia

Sergej O. Prokofjev

Všechny zde popsané zážitky, to bylo již často vysloveno, jsou výsledkem vědomě nastoupené moderní cesty zasvěcení. Tato cesta není v přítomné vývojové epoše bezprostředně vázána na roční rytmus, přesto je podstatným rysem čtyř adventních předvánočních týdnů, že jsou pro zmíněné zkušenosti zvláště vhodné. Neboť v době až do Vánoc jde každý člověk nevědomě cestou skrze své schrány ke svému vyššímu já. A je-li člověk jako žák anthroposoficky orientované duchovní vědy s to současně prodělávat odpovídající vnitřní vývoj, především když se mu daří vyvinout čtyři zmíněné ctnosti - spravedlnost během prvního adventního týdne, zachovávání pravé míry a rozvahu během druhého, odvahu a duchapřítomnost během třetího a konečně moudrost během čtvrtého adventního týdne -, potom je možné o Vánocích vědomě prožít zrození vyššího já ve vlastní duši. Potom nejsou Vánoce jen svátky s více nebo méně zevně chápanými tradicemi, nýbrž reálným zážitkem na vnitřní vývojové cestě: *narození vyššího já z mateřské substance moudrosti*. To je uskutečněním slov Angela Silesia:

„A byt by Kristus v Betlémě i tisíckrát byl zrozen,
však v tobě nezrodil se, potom na věky jsi ztracen.“

Tento zážitek může o Vánocích předstoupit před duši jako výsledek a završení předchozí cesty ve formě následujícího imaginativního obrazu: Jakoby pod klenbou vznešeného chrámu se objevuje postava panenské matky, naplněna hlubokou moudrostí, nebeskou čistotou a laskavou mírností, majíc v náruči zářícího chlapce duchovního poznání. Tento obraz Marie, který je také popsán v Lukášově evangeliu, je podle údajů duchovní vědy zemským otiskem božské bytosti Isidy- -Sofie; a chlapec v jejích rukou - Ježíš z nátanského domu Davidova - to je nátanská duše, která sestoupila na Zemi a vtělila se ve fyzickém těle jako nebeský pravzor člověka, pravý Anthropos, ve své rajske, hříchem ještě nedotčené podobě.

Anthropos, od počátku světa „živá duše“, na klíně matky Sofie - tento obraz je velkou vánoční imaginací *Anthropos-Sofie*, nové bytosti zrozené ze substance božské moudrosti, nebeské Sofie, pravého Anthropos, který jednou má do sebe přijmout duchovní Slunce, Krista. Proto jsou také *Vánoční svátky* pravým svátkem anthroposofie, dobou, kdy na Zemi, v srdci Evropy, dne 25. prosince 1923, byl položen základní kámen nových křesťanských mystérií, která stojí pod bezprostředním vedením Michaela-Krista. A jestliže nám stále zelená koruna vznešeného vánočního stromu nových mystérií ukazuje na budoucnost, jeho mohutný kmen na bezprostřední působení těchto mystérií v přítomnosti, tak jeho kořeny sahají daleko do minulosti, do oné doby, v níž se kdysi uskutečnila imaginace, kterou dnes můžeme prožít o Vánocích čistě vnitřním způsobem jako imaginaci Anthropos-Sofie, uskutečnila se jako reálná historická událost na fyzické úrovni. Neboť jako je konečným cílem moderní anthroposofie dovést nás přísnou školou ustavičného „zvědomování Ducha“ (to znamená především studiem moderní duchovní vědy) k pravému „zření Ducha“, tak v nás anthroposofie budí také „rozpomínání na Ducha“, které nám poukazuje jako *vánoční rozpomínání* na narození nátanské duše v temnotě zemské noci, na Anthropos, který žije od prapočátku.

O tomto rozpomínání na slavnost Právánoc hovořil Rudolf Steiner druhého dne Vánočního sjezdu těmito mohutnými slovy: „Zasazujeme je [duševní světlo, impuls Základního kamene], milí přátelé, v okamžiku, kdy *lidské rozpomínání*, jež skutečně chápe svět, pohlíží zpět k onomu bodu vývoje lidstva na předělu věků, kdy se z temnoty noci a z temnoty morálního citění lidstva zrodila, vpadajíc jako nebeské světlo, božská bytost stavší se Kristem, duchovní bytost vstoupivší do lidstva. ... A nechť se naše citění srdce obrací zpět k Právánocům ve staré Palestině.

„Pěstuj *rozpomínání na Ducha* / v duše hlubinách ...“, tato slova z první části Meditace Základního kamene se mohou plnou měrou vztahovat na Vánoce. Neboť při těchto svátcích obrací se naše *rozpomínání* na spoluprožívání původního „Ex deo nascimur“, na narození nátanské duše v pozemském světě, nebeského

pravzoru lidstva, pravého Anthropa. A tak jako v prvních třech adventních týdnech žije vzpomínka na tři předzemské oběti nátanské duše, tak připomíná čtvrtý adventní týden, a zcela zvláště jeho vyvrcholení: Vánoce: čtvrtou a největší obětí nátanské duše: její vtělení na Zemi, aby do sebe později přijala Krista-Slunce.